Raak magazine

NOVEMBER
DECEMBER
2026

Vooruitblik Sintfeest & Driekoningentocht

EXTRA Wandelkalender

"Naar het voetbal gaan voelt als thuiskomen"

Acteur Peter Thyssen en Raak-vrijwilliger Priscilla Stradiot over hun plekken met betekenis

Sociale media en jongeren: wie bepaalt de grens?

Recepten: de smaken van de feesten

TIJDSCHRIFTEN
TOELATING · GESLOTEN VERPAKKING
3200 AARSCHOT 1 · BC 11145

Afgiftekantoor: 3200 Aarschot 1 - Maandblad,
verschijnt tweemaandelijks - P106432

Beeldspraak

Het roepen van een buizerd hoog in de lucht, het gestage gezoem van insecten en het vrolijke gekeuvel van tevreden tuiniers: zo verwelkomt samentuin Het Wijveld van Raak Boechout fotografe Katrijn Van Giel op een woensdagvoormiddag. In dit groene toevluchtsoord steken leden van Raak Boechout-Vremde samen met psychisch kwetsbare mensen van Arbeidszorgcentrum 't Karwei de handen uit de mouwen.

Tekst en foto's Katrijn Van Giel

"Het is voor onze mensen van 't Karwei een goede oefening om in contact te komen met anderen, en zo uit de bubbel van de psychische zorg te komen", zegt Joost Derkinderen, coach bij 't Karwei. "De fysieke arbeid doet hen deugd, en ze dragen bij aan de maatschappij door mee te tuinieren."

Dorine Van de Sande richtte samentuin Het Wijveld mee op. De initiatiefnemers wilden bewust een 'derde plek' creëren. "Er is een WhatsAppgroep voor berichten over de tuin. Grote taken, zoals aardappelen rooien, doen we allemaal samen. Jaarlijks is er een oogstfeest met groenten uit de tuin voor de leden en hun dierbaren. We proberen iedereen een verantwoordelijkheid te geven in de tuin, zo voelen leden zich betrokken en ontstaat er een sterk samenhorigheidsgevoel. Als er iemand uitvalt door vakantie of ziekte worden de taken overgenomen. Zo zorgt iedereen voor elkaar."

"Iets planten en zien groeien, geneest"

Mieke Aerts is 62 jaar en komt mee met 't Karwei: "Ik voel me hier verbonden, met anderen maar ook met de natuur. Hier voel ik de seizoenen veranderen en het werk geeft me een ontspannen en gezond gevoel."

Lien De Wilde is 47 jaar en komt ook van het zorg-centrum: "Wat ik hier doe is zinvol. Je plant iets en je ziet het groeien, dat geneest je. Onze oogst delen we met een voedseldeelpunt, zo voel ik me ook minder schuldig dat ik van een uitkering leef."

Tom De Laet, 52 jaar, is lid van samentuin Het Wijveld en docent Sociaal Werk aan de Karel de Grote Hogeschool: "Ik doceer over derde plekken en hier zie ik het theoretische naar het praktische vertaald. Voor mij is dit een plek waar we elkaar gewoon tegenkomen, met de tuin en het contact met de aarde als gezamenlijk rustpunt. Je zorgt voor elkaar zonder dat je elkaar door en door hoeft te kennen."

Als de dag erop zit, wordt de oogst verdeeld. Iedereen krijgt wat mee naar huis. Het overschot wordt gebruikt voor solidaire soepacties of naar het voedseldeelpunt gebracht.

Afspraak

Driekoningentocht 2027

Kuregem, waar de wereld samenkomt

Op zondag 10 januari 2027 trekt de jaarlijkse Driekoningentocht op ontdekking door het Anderlechtse Kuregem. Het is een bijzonder diverse wijk, gelegen tussen het Zuidstation, de kleine ring, Molenbeek en het centrum van Anderlecht. Wandelaars maken kennis met de geschiedenis van deze ooit welvarende wijk, lopen langs de grootste markt van België en houden halt in enkele verrassende, warme ontmoetingsplekken die de wijk telt.

Wat is het?

De Driekoningentocht is sinds 20 jaar een jaarlijks initiatief van Raak en Tochten van Hoop. Opgeleide gidsen, allemaal vrijwilligers, begeleiden groepjes van 25 personen vanaf het Zuidstation op tocht door Kuregem, waar om elke hoek iets verrassends te ontdekken valt. Tijdens de tocht is er oog voor de geschiedenis en architectuur van dit stukje Brussel, maar ligt de nadruk vooral op de vele ontmoetingsplekken en sociale initiatieven in de wijk.

Voor wie?

Iedereen is welkom! Van 0 tot 99 jaar, Raak-leden en niet-leden. Je kan je individueel inschrijven of als groep. Per groep zijn er maximum 25 deelnemers. De tocht is 4 km. Reken met de tussenstops erbij op een drietal uur wandelen.

Waarom meedoen?

Deze wandeltocht geeft je een mooi beeld van Kuregem, voor velen een onbekend – en bijgevolg onbemind – stukje Anderlecht. Je kijkt naar Anderlecht door de ogen van een Brussel-kenner. Tijdens de wandeling zorgen vrijwilligers voor een heerlijk tasje soep. Op het einde kan je genieten van een lekkere pannenkoek en een koffie of chocomelk.

Waar beleven?

De Driekoningentocht start aan het Brusselse Zuidstation. Vertrekken kan tussen 9u en 14u20. Om de 20 minuten vertrekt er een groep.

Inschrijven Inschrijven kan via www.raakvzw.be/driekoningentocht. De wandeling kost 8 euro voor Raak-leden en 12 euro voor niet-leden. Op het einde van de wandeling krijg je een brochure mee naar huis.

Vrijspraak

De kost van besparen

Als jonge idealist besliste ik op mijn zestiende om op school economie in te ruilen voor mens-wetenschappen. Want toen al zag ik wat het verenigingsleven met mensen doet. Ik was actief in de Chiro, ging mee 'fourieren' met de scouts, was lid van de KLJ en kwam regelmatig in het jeugdhuis. Ik vond het heerlijk op de Oogstfeesten en bij het Spel zonder Grenzen, waar de wijken van ons dorp het tegen elkaar opnamen. En dan was er nog de sint die bij ons thuis langskwam. Ik haalde mijn rijbewijs dankzij mijn vader en de kwb. Ik hielp bij de oudijzerinzamelingen waarmee alle verenigingen samen geld bijeenbrachten om onze parochiezaal te verbouwen.

Mijn dorp was werkelijk mijn dorp. Ik kende er zo goed als iedereen en vond dat heerlijk. Ik besefte: dit wil ik doorgeven aan de volgende generaties. Op mijn zestiende stond mijn besluit dus vast: ik wilde meewerken aan dat sociaal-cultureel werk. Vandaag ben ik ontzettend trots dat ik die droom heb kunnen waarmaken. Vooral dankzij al die mensen die hem elke dag mee waarmaken: vrijwilligers, collega's, buurtbewoners. Mensen die een deur openzetten, koffie schenken, iemand persoonlijk uitnodigen of vragen: "Kom, doe jij ook mee?".

Net daarop bespaart de Vlaamse regering, net daarom blijft de septemberverklaring tot in november en ver daarna nog nazinderen. Een septemberverklaring die het sociaal-cultureel werk opnieuw beknot: dat treft mij tot diep in mijn vezels.

Ik vraag me af of de beleidsmakers die zulke keuzes maken voldoende beseffen wat ze daarmee raken. Hebben ze ooit gevoeld wat een bruisend verenigingsleven voor een dorp of buurt betekent? Besparingen die worden beslist in parlementen en chique vergaderzalen zullen gevoeld worden in buurthuizen en parochiezalen, aan lange tafels en op pleinen.

Tenminste, als die derde plekken binnenkort nog bestaan ... In dit Raak Magazine lees ik immers over ontmoetingsplekken die verdwijnen. Over kinderen en jongeren die veel online zitten, omdat hun plek offline werd afgenomen of niet meer veilig voelt.

Zorg voor meer jeugdwerk, meer sociaal-cultureel werk, meer ontmoeting. Voor plekken waar je welkom bent, waar je iets kunt proberen, waar iemand je naam kent. En voor de ondersteuning die nodig is om dat allemaal waar te maken. Precies daar ontstaan vriendschappen en netwerken. Daar ontdekken mensen wat ze kunnen, leren ze nieuwe dingen en groeien ideeën uit tot initiatieven. Daar vindt iemand de moed om opnieuw buiten te komen, een hand uit te steken of zelf iets te organiseren. Daar zit Raak tussen met ondersteuning voor Raakpunten en vrijwilligers. Daar kan ook de politiek mee de schouders zetten onder een levendig verenigingsleven: investeren in plaats van opnieuw besparen.

Want wat ik als zestienjarige voelde, weet ik vandaag nog altijd: een buurt wordt pas jóúw buurt door de mensen die je er ontmoet.

Jo De Smet
gedelegeerd bestuurder Raak

Raakpunten maken alles klaar om de Sint te ontvangen

Alle hens aan dek

Binnenkort steken kinderen weer vol verwachting een briefje in hun schoen en leggen ze een wortel voor het paard klaar. In heel Vlaanderen komt de goedheiligman aan per boot, gaat hij te paard op huisbezoek en spreekt hij volle zalen toe. Gelukkig kan Sinterklaas rekenen op het grootste Sintenhelperskorps van het land: honderden Raak-vrijwilligers. Van de Oostendse Baelskaai tot de huizen in het Hoogstraatse Meer zorgt Raak voor warme ontmoetingen met de Sint.

Tekst Jurgen D'Ours

In Oostende komt de Sint al voor de 49ste keer aan de Baelskaai aan. Maanden vooraf maken Raak Vuurtoren, Koninklijke Werkgroep Vuurtoren en hun team alles in gereedheid, van vissers-stoomboot over podium tot snoepzakken. De dag zelf verzamelen de deelnemende kinderen van de Oostendse Vuurtorenwijk aan de zaal. Van daaruit stappen ze met een lege koets en dit onder begeleiding van de fanfare richting Baelskaai, waar ondertussen ook toevallige passanten en toeristen de Sint mee opwachten.

Wanneer de Sint aankomt, krijgt hij een warm welkom van Geert Billiet van Raak Vuurtoren. Na het schudden van handjes en het uitdelen van wat lekkers neemt de Sint plaats in de koets en stapt de stoet naar de zaal, waar alle kinderen de Sint, de Hoofdpiet en andere Pieten ontmoeten. Clown Papa Chico geeft er een uur lang het beste van zichzelf. Elk kind gaat uiteindelijk naar huis met een zak vol lekkers. "We sluiten de inschrijvingen wel enkele dagen op voorhand af omdat de Sint en zijn Pieten alles tijdig moeten bestellen of klaarmaken", zegt Geert.

Een aankomst van de Sint verloopt natuurlijk niet altijd volgens het boekje. Geert herinnert zich een jaar waarin een hevige storm woedde en de mijter net niet in het water terechtkwam. Bij een andere editie was er geen enkele vissers-stoomboot beschikbaar en moesten de Sint en de Hoofdpiet noodgedwongen een kleiner rubberbootje gebruiken dat aanmeerde aan de nabijgelegen Spuikom.

In Lichtervelde is Raak-vrijwilliger Erwin Vanbelle al meer dan 25 jaar betrokken bij de organisatie van de Sint-huisbezoeken. “Met uiteenlopende taken en in verschillende *rollen*. De sintbezoeken zijn echt teamwerk”, vertelt Erwin. “In de loop der jaren hebben we al heel veel gelukkige kinderen gezien en heel veel gehoord", vertelt Erwin. “Het is waar wat het spreekwoord zegt, de waarheid komt uit de kindermond. Soms vertellen kinderen zelfs dingen die mama of papa helemaal niet weten. Sinterklaas is dé grote kindervriend die kinderen meteen vertrouwen.”

Erwin vertelt een anekdote van enkele jaren geleden. “Onze groep Raak-helpers, de Sint en zijn Pieten gingen op bezoek bij een kindje waarvan de ouders hadden verwittigd dat het niet makkelijk contact maakt. Het kind zat bij binnenkomst van de Sint dan ook onder de tafel, stokstijf. Maar tegen dat we vertrokken, stond het kindje bij de Sint. In tien minuten waren de Sint en zijn Pieten erin geslaagd om het van onder de tafel tot bij hen te krijgen.”

Het zijn zulke momenten die blijven hangen, ook al verandert het karakter van de huisbezoeken, merkt Erwin op. "In tegenstelling tot vroeger bezoeken we vaker grotere familiefeestjes. Daar komen de kleinkinderen van twee of drie gezinnen samen voor een gezellige namiddag of avond." Niet alleen gezinnen en families doen een beroep op het organisatietalent van de Raak-helpers. "Ook de bibliotheek van Lichtervelde weet ons te vinden om de Sint te laten langskomen. Kinderen die tijdens de voorleesavond flink gelezen hebben, krijgen onverwacht bezoek van de Sint en zijn Pieten."

In Meer, deelgemeente van Hoogstraten, krijgt de Sint net als elders hulp van een trouwe ploeg Raak-vrijwilligers. Rudy Snoejs is er sinds 2004 een van, dus hij kent de traditie en gebruiken door en door. "Elke mogelijke rol of taak heb ik al eens gehad", zegt hij met een knipoog. "Intussen gaan we ook op huisbezoek bij kindjes van mama's en papa's die als kind zelf ook bezoek kregen van de Sint en de helpers van Raak."

Raak Meer neemt daarnaast ook video's op met de Sint. De video's zijn voor kinderen die verderaf van Meer wonen. "Standaard gaan we op huisbezoek bij leden in Meer en de omliggende dorpen. Onze volleybalwerking trekt jonge mensen aan, die soms verderaf wonen. Het is vooral voor hun kinderen dat we videofilmpjes met de Sint opnemen. Het alternatief van videofilmpjes ontstond tijdens de coronaperiode en is blijven bestaan."

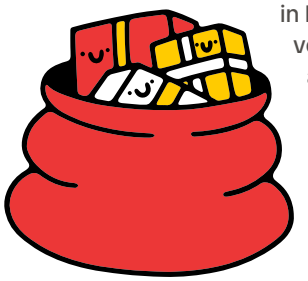

Al loopt het ook in Meer soms mis. Rudy herinnert zich een autorit waarbij het grote sintenboek boven op het dak van de auto bleef liggen. Tien kilometer verder bleek het boek verdwenen. "We zijn teruggereden en vonden het op een afgelegen landweggetje, met alle losse kaartjes er nog in."

Dat liep dus goed af, net als zoveel andere kleine en grote avonturen die bij de sinterklaastijd horen. Want achter elk bezoek, elk filmpje en elke aankomst staat een groep enthousiaste Raak-vrijwilligers die zelf een plezante tijd beleven, maar daarnaast zoveel kinderen een magisch sintgevoel bezorgen, in hun vertrouwde omgeving.

Wist je dat ...

... het Sintfeest bij Raak deel uitmaakt van het project JongBloed? Daarmee wil Raak zoveel mogelijk jonge gezinnen bereiken. Via activiteiten zoals het Sintfeest maken ze kennis met Raak en kunnen ze lid worden. Wie deelnam aan een activiteit en zijn of haar gegevens achterliet, stuurt Raak een e-mail met een bedankingsboodschap én uitnodiging voor de volgende JongBloed-activiteit. De JongBloed-activiteiten zijn onder andere het Sintfeest, (z)onder invloed, de Griezeltochten en de Zomerpuzzeltocht.

Herbestemmer Caroline Staessens

"De beste plekken zijn die waar het gebouw opnieuw een ecosysteem wordt"

Met Monumento gaat Caroline Staessens op zoek naar leegstaande monumentale gebouwen die korte en langere tijd een nieuwe invulling kunnen krijgen. Ze doet dat vanuit de overtuiging dat elk gebouw een ziel en een verhaal heeft.

Tekst: Jurgen D'Ours • Foto Jonathan Ramael

1 Kan je elk gebouw herbestemmen, of is afbreken soms een betere optie?

"Niet elk gebouw moet koste wat kost behouden blijven. Voor mij begint herbestemming daarom niet bij de vraag 'wat kunnen we hiervan maken?', maar bij 'wat is hier al aanwezig en welke waarde zit daarin?'. Dat gaat verder dan alleen architecturale of erfgoedwaarde. Een gebouw kan ook een sterke betekenis hebben voor een buurt of een collectief geheugen dragen. Tegelijk moeten we realistisch durven te zijn. Als de technische toestand zo slecht is dat behoud nauwelijks nog verantwoord is, of wanneer een gebouw zich echt niet kan aanpassen aan een nieuwe functie, kan afbraak de betere keuze zijn."

2 Wat zijn jouw ultieme tips om herbestemming te laten slagen?

"Begin niet met het gebouw vol te tekenen, maar met luisteren en observeren. Naar het gebouw zelf, naar zijn geschiedenis, naar de eigenaar, maar evengoed naar de mensen die er wonen en werken en naar wat er in de omgeving ontbreekt.

Twee, durf te testen voordat je definitief beslist. Bij Monumento gebruiken we tijdelijke invulling heel bewust als onderzoeksfase. We brengen verschillende gebruikers samen, kijken welke functies werken, welke samenwerkingen spontaan groeien. Een leeg gebouw wordt zo eigenlijk een levend laboratorium voor zijn eigen toekomst.

En ten slotte: probeer niet alles te controleren. Een succesvolle herbestemming ontstaat zelden uitsluitend van achter een tekentafel. De beste plekken zijn voor mij die waar het gebouw opnieuw een ecosysteem wordt: economisch haalbaar, maar tegelijk sociaal en maatschappelijk relevant."

3 Inspraak en participatie bij herbestemming: sterkte of zwakte?

"Absoluut een sterkte, op voorwaarde dat de participatie echt is. Mensen betrekken terwijl alle beslissingen eigenlijk al genomen zijn, heeft weinig betekenis.

Een gebouw staat nooit op zichzelf. Het staat in een straat, een wijk, tussen buren en organisaties die vaak veel beter weten wat er lokaal leeft en ontbreekt. Die kennis moet je gebruiken.

Voor mij betekent participatie bovendien niet dat iedereen over alles moet beslissen. Er moet nog altijd een duidelijke visie en regie zijn. Ik merk telkens opnieuw dat wanneer je een leegstaand gebouw opnieuw opent er iets heel interessants gebeurt: mensen beginnen zich de plek opnieuw toe te eigenen. Er ontstaan ontmoetingen en samenwerkingen die je vooraf niet had kunnen ontwerpen."